

มุมมองของ นักศึกษาแพทยศาสตร ต่อการเรียนแบบ

PBL

อาทิตย์ เวทวงศ์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ใช้ระบบการศึกษาแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก
และชุมชนเป็นฐาน (Problem-Based and Community-
Based Learning ที่เรียกกันโดยย่อว่า PBL และ CBL)
ได้ดำเนินการเรียนการสอนมา ๓ รุ่นแล้วนั้น นับ
เป็นคณะแพทย์แห่งเดียวของไทยที่จัดการเรียน
การสอนแบบ PBL เต็มรูปแบบ ทั้งชั้นปรีคลินิกและ
คลินิก

เท่าที่ผู้เขียนได้เรียนอยู่ในระบบการศึกษา
แบบนี้มา ๒ ปีแล้ว มีความเห็นว่า

PBL ช่วยหล่อหลอมให้นักศึกษาแพทย์มี
ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ (active learning)
ได้ดีมาก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อการศึกษาต่อ
การประกอบวิชาชีพและการพัฒนาการเรียนรู้โดย
การค้นคว้าวิจัยต่อไปในอนาคตด้วย

PBL ช่วยกระตุ้นให้รู้จักช่วยตนเองในการ

เรียนรู้ได้ดีขึ้น เพราะ PBL จะมีส่วนของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning) หรือ SDL จะฝึกให้รู้จักใช้เวลาอย่างคุ้มค่า

PBL ฝึกให้นักศึกษามีวิธีแก้ปัญหาอย่างมีระบบไปตามขั้นตอน เพราะ PBL จะเน้นที่กระบวนการ (process) มากกว่าในรายละเอียดของเนื้อหา (content) แต่ใช้ว่าจะละเอียดหรือมองข้ามความสำคัญของ content ไป เพียงแต่ให้ผู้เรียนมีกระบวนการในการเรียนรู้ที่ดีก่อน แล้วในส่วนรายละเอียด เขาก็สามารถไปค้นคว้าศึกษาด้วยตนเอง

การสอนแบบนี้ช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาก ช่วยให้นักศึกษามีความคิดเป็นของตัวเอง พยายามเรียนรู้และแสดงออก ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยฝึกเกี่ยวกับการปรับตัวในกลุ่ม

ในการเรียนแต่ละครั้งจะมีปัญหามาให้ผู้เรียนต้องขบคิดและวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ช่วยให้มีความคิดหลากหลายและกว้างไกลขึ้น และยังต้องนำวิชาความรู้มาบูรณาการ (integration) กันให้มากขึ้น ทำให้ได้เรียนรู้วิชาแพทย์อย่างเป็นระบบ (systematic) และเข้าใจมากที่สุด ซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับการแก้ปัญหาในการประกอบอาชีพได้

อื่นๆ เช่น ฝึกการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพราะภายหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว สามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้โดยไม่ต้องอาศัยความรู้จากการบรรยายเพียงอย่างเดียว, กระตุ้นให้อยากอ่านหนังสือต่างๆ มากขึ้น

ข้อดีของ PBL นั้น ยังมีอีกมากเมื่อเปรียบ

เทียบกับการศึกษาแบบเก่า (conventional system) ที่ใช้อยู่ในโรงเรียนแพทย์และสถานศึกษาอื่นๆ ในปัจจุบัน ซึ่งผู้เขียนก็ได้เคยอยู่ในระบบการศึกษาแบบนี้ในระดับปริญญาตรีของสาขาอื่นที่ไม่ใช่แพทยศาสตร์มาแล้ว แม้ว่าวิธีการศึกษาที่ใช้อยู่ปัจจุบันอาจไม่มีข้อเสีย และดูเหมือนว่าเหมาะสมกับสภาวะการเรียนรู้ในอดีตและปัจจุบัน แต่ในอนาคตอาจจะไม่เหมาะสม เพราะปัจจุบันความรู้และวิชาการทางการแพทย์ตลอดจนวิทยาการสมัยใหม่กำลังเพิ่มพูนอย่างรวดเร็ว จนนักศึกษาแพทย์ในระบบเดิมปรับตัวไม่ทันกับสภาวะการไหลบ่าของความรู้และเทคโนโลยี (explosion of medical knowledge & technology) ในขณะที่ PBL คือการปรับตัวทางการศึกษาสำหรับอนาคตนี้แล้ว

อย่างไรก็ตามการเรียนในระบบใหม่ ใช่ว่าจะดีไม่มีที่ติหรือไม่มีปัญหาเลย ผู้เขียนยังมีข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับ PBL ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นการเพิ่มเติม ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนแบบนี้บางทีก็ทำได้ไม่เต็มรูปแบบและทุกวิชาบางวิชาอาจจะได้เพียง ๒-๓ ปัญหาเท่านั้น ประกอบกับเวลาในแต่ละรายวิชาค่อนข้างจำกัด และนักศึกษาต้องเรียนทีเดียวหลายวิชา จึงเป็นปัญหาที่บางครั้งผู้เรียนมีการค้นคว้าน้อยเกินไป ห้องเสริมทักษะทางคลินิก (skills lab) ยังไม่ค่อยพร้อม และยังขาดการฝึกหัดถนัด

งานในส่วนของคุณคณะแพทยศาสตร์ที่ต้องรับ

ผิดชอบมีหลายด้าน ทั้งการเรียนการสอน นักศึกษาแพทย์ การให้บริการผู้ป่วยที่โรงพยาบาล ธรรมชาติ และการศึกษาวิจัย เป็นต้น ดังนั้น เมื่อมองภาพรวมแล้วจำนวนอาจารย์สาขาต่างๆ ยังไม่พอเพียง

นอกจากนี้ แหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าต่างๆ (resource) เช่น ห้องสมุด อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ ต่างๆ ฯลฯ ก็ยังมีไม่เพียงพอเช่นกัน

กระนั้นก็ตามผู้เขียนเชื่อว่าปัญหาดังกล่าว ข้างต้นเป็นเพียงภาวะชั่วคราวที่แก้ไขได้ และในระยะที่กำลังก่อร่างสร้างตัวของคณะแพทยศาสตร์

ที่ใช้ PBL แบบเต็มรูปแบบนั้น การดำเนินการ ของคณะแบบไม่ตึงเกินไปหรือไม่หย่อนเกินไปและ คณาจารย์ที่มีไฟจะช่วยกันผลักดันให้เกิดบัณฑิต แพทย์สมดังมุ่งหวังได้ ประกอบกับนักศึกษา แพทย์ก็มีศักยภาพ วิจารณ์ญาณและคุณสมบัติที่ จะจบไปเป็นหมอคุณภาพของชาวบ้านได้ และคง จะพิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิผลของการเรียนการ สอนแบบนี้ได้ เมื่อบัณฑิตแพทย์จากคณะ แพทยศาสตร์ธรรมศาสตร์รุ่นแรก จะสำเร็จการ ศึกษาในอีก ๒ ปีข้างหน้าอย่างแน่นอน

บริษัท ไทยฮีทเอ็กซ์เชนจ์ จำกัด
บริษัท ชินเด็น ทิโกะ จำกัด
บริษัท ทิโกะ เซลส์ จำกัด
บริษัท P.T. MARKINDO THECO จำกัด
บริษัท INDUS THECO จำกัด

- ผู้ผลิตและจำหน่าย CONDENSER, EVAPORATOR
สำหรับเครื่องปรับอากาศรถยนต์ และอาคาร
- ตัวแทนจำหน่ายคอมเพรสเซอร์ SANDEN
แต่ผู้เดียวในประเทศไทย